

Sygn. akt II Ca 621/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Dariusz Mizera
----------------	--------------------

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko M. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 20 czerwca 2016 roku, sygn. akt I C 584/16

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za instancję odwoławczą.

D. M.

Sygn. akt: II Ca 621/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2016 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z powództwa S. K. przeciwko M. M. o zapłatę oddalił powództwo.

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia były przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Powód S. K. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) od 1.09.2009 r. do 31.08.2014 r.

Pozwanego M. M. łączyły z powodem S. K. 4 umowy zlecenia, zawarte na okres: pierwsza o numerze (...) od 17.04.2013 r. do 16.05.2013 r., druga o numerze (...) od 17.05.2013 r. do 16.06.2013 r., trzecia o numerze (...) od 17.06.2013 r. do 30.06.2013 r. i czwarta o numerze (...) od 1.07.2013 r. do 31.07.2013 r.

Z tytułu powierzonych przez zleceniodawcę zadań pozwany otrzymał wynagrodzenie brutto w wysokości 1736,79 zł na podstawie umowy nr (...), 1736,79 zł na podstawie umowy nr (...), 810,50 zł na podstawie umowy nr (...) oraz 1736,79 zł na podstawie umowy nr (...).

Pozwany zaakceptował przedstawiony mu przez zleceniodawcę zakres obowiązków, do których zaliczało się: pozyskiwanie nowych klientów i obsługa już pozyskanych, poszukiwanie hoteli, ośrodków konferencyjnych, wypoczynkowych pod zakwaterowanie klientów, poszukiwanie podwykonawców dla pozyskanych klientów, nawiązywanie współpracy z hotelami, ośrodkami konferencyjnymi, wypoczynkowymi na świadczenie przez przedsiębiorstwo powoda usługi, umieszczanie informacji dotyczących klientów w systemie CRM, codzienne raportowanie zrealizowanych działań na skrzynkę e-mail powoda oraz wspólne opracowywanie akcji marketingowych.

Pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 24.07.2014r., w którym domagał się zapłaty kwot 1736,79 zł i 810,50 zł wynikających z zawartych umów zlecenia o numerach (...).

Mając takie ustalenia Sąd zważył, iż roszczenie jako przedawnione podlegało oddaleniu.

Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1). W braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie. Przepis ten nie uchybia przepisom o formie pełnomocnictwa (art. 734 § 1). Zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Strony niniejszego sporu łączyła umowa nienazwana o świadczenie usług, do której zastosowanie mają przepisy o zleceniu. Na podstawie art. 751 k.c. roszczenia o wynagrodzenie za spełnione czynności i o zwrot poniesionych wydatków przysługujące osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju przedawniają się z upływem lat dwóch; to samo dotyczy roszczeń z tytułu zaliczek udzielonych tym osobom.

W niniejszej sprawie bezsporna była okoliczność, że pozwanego i powoda łączyła umowa o świadczenie usług, do której zastosowanie mają przepisy o zleceniu. Bezspornie także pozwany otrzymał od powoda wynagrodzenie za świadczone na jego rzecz usługi.

Sąd I instancji rozpoznający niniejszą sprawę doszedł do wniosku, że pozwany skutecznie podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powoda. Zdaniem Sądu roszczenia powoda o zwrot wynagrodzenia przedawniają się na zasadach określonych w art. 751 k.c. Należy podkreślić, iż do przedawnienia roszczenia dającego zlecenie o zwrot nienależnie pobranego wynagrodzenia przepis art. 751 k.c. ma zastosowanie wtedy, gdy roszczenie to dotyczy czynności, które osoba przyjmująca zlecenie pełni stale, bądź wykonuje je w zakresie działalności przedsiębiorstwa. Zatem, aby stwierdzić, czy roszczenia podlegają przedawnieniu z upływem terminu dwuletniego, należało ustalić, że pozwany wykonywał czynności w sposób stały. Pojęcie „stale” oznacza wykonywanie czynności w sposób powtarzalny. W uzasadnieniu wyroku z dnia 19 listopada 2004 r., o sygn. akt V CK 237/04 Sąd Najwyższy wskazał, iż przeciwieństwem stałego trudnienia się określonymi czynnościami (usługami), o którym mowa w art. 751 pkt 1 k.c. jest wykonywanie czynności danego rodzaju sporadycznie, dorywczo, nieregularnie. Stałe trudnienie się przez określoną osobę czynnościami danego rodzaju dotyczy czynności o charakterze powtarzalnym, których wykonywanie stanowi stałe zajęcie tej osoby, chociażby tylko na przestrzeni ściśle określonego czasu, i przynosi stały, (niekoniecznie wyłączny) dochód. Pozwany zawarł z powodem 4 umowy, a zatem wykonywał na jego rzecz czynności w sposób stały.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy przyjął, że roszczenie o zapłatę kwoty 1736,79 wynikającej z umowy (...)/2 zł przedawniło się 25 czerwca 2015r. zaś roszczenie o zapłatę kwoty 810,50 zł wynikającej z umowy (...)/4 zł przedawniło się 30 czerwca 2015 roku, natomiast powództwo wytoczono dopiero 17 grudnia 2015 roku. Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył powód za pośrednictwem swojego pełnomocnika.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) przepisu art. 751 pkt. 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż roszczenie sformułowane przez Powoda w pozwie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez Pozwanego zobowiązań wynikających z zawartych umów zlecenia mieści się w zakresie pojęć „roszczeń o wynagrodzenie za spełnione czynności i o zwrot poniesionych wydatków przysługujących osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju oraz roszczeń z tytułu zaliczek udzielonych tym osobom”, podczas gdy określony powołanym przepisem termin przedawnienia mógłby znaleźć zastosowanie wyłącznie do roszczeń przyjmującego zlecenie (Pozwanego w niniejszej sprawie) w stosunku do dającego zlecenie (Powoda w niniejszej sprawie) a nie roszczeń dającego zlecenie kierowanych do przyjmującego zlecenie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań umownych;

b) przepisu art. 118 in fine k.c. w zw. z art. 471 k.c. w zw. z art. 120 § 1 zd. 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie do ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego, zgodnie z którym Powód dochodził od Pozwanego roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z zawartych umów zlecenia w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, i odmowę rozpoznania istoty sprawy z uwagi na błędne uznanie, iż do sformułowanego przez Powoda roszczenia nie znajduje zastosowania 3 - letni termin przedawnienia roszczeń;

w konsekwencji spowodowało to nierozpoznanie przez Sąd I instancji istoty niniejszej sprawy z uwagi na błędne uznanie, iż sformułowane przez Powoda roszczenie uległo przedawnieniu.

c) z ostrożności procesowej skarżący zarzucał naruszenie przepisu art. 117 § 2 k.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c.

poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uwzględnienie przez Sąd I instancji procesowego zarzutu przedawnienia podniesionego przez Pozwanego, podczas gdy Pozwany, wbrew ciężarowi dowodzenia, w żaden sposób nie wykazał, aby w sposób skuteczny złożył Powodowi materialnoprawne oświadczenie woli o uchyleniu się od zaspokojenia roszczenia z uwagi na upływ terminu przedawnienia.

2. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) przepisu art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. poprzez oddalenie prawidłowo zgłoszonych wniosków dowodowych o dopuszczenie i przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków A. K. oraz A. S., podczas gdy okoliczności faktyczne mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie zostały dostatecznie wyjaśnione zgodnie z twierdzeniami Powoda, a w konsekwencji Powód został pozbawiony możliwości udowodnienia swoich twierdzeń;

b) przepisu art. 236 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c. poprzez niewydanie przez Sąd I instancji postanowienia dowodowego w przedmiocie prawidłowo zgłoszonych przez Powoda wniosków dowodowych o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron (punkt 3 petitum pozwu), dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu (punkt 4 petitum pozwu) oraz pominięcie wniosku o zwrócenie się przez Sąd I instancji do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, VII Wydziału Karnego, o nadesłanie akt sprawy prowadzonej pod sygn. akt (...)celem złożenia przez Powoda stosownych wniosków dowodowych o przeprowadzenie dowodu ze znajdujących się w aktach tej sprawy dokumentów potwierdzających fakt niewykonania lub nienależytego wykonania przez Pozwanego zobowiązań wynikających z zawartych z nim umów zlecenia (punkt 7 petitum pozwu), podczas gdy okoliczności faktyczne mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie zostały dostatecznie wyjaśnione zgodnie z twierdzeniami Powoda, a w konsekwencji Powód został pozbawiony możliwości udowodnienia swoich twierdzeń;

c) przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn, dla których Sąd I instancji pominął wnioski dowodowe Powoda sformułowane w petitum pozwu.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest w pełni zasadna i skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Tryb. .

Podstawą do oddalenia powództwa przez Sąd Rejonowy było uwzględnienie podniesionego już w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzutu przedawnienia. Sąd I instancji podkreślił bowiem, iż stosownie do art. 751 pkt 1 k.p.c. roszczenie powoda podlega przedawnieniu dwuletniemu, a okres przedawnienia upłynął przed wniesieniem pozwu.

Pogląd zaprezentowany przez Sąd Rejonowy jest w sposób oczywisty błędny co słusznie akcentuje apelacja. Zgodnie bowiem z art. 751 pkt 1 k.p.c. który to przepis jest przepisem szczególnym wobec art. 118 k.c. dwuletniemu terminowi przedawnienia podlegają jedynie:

- 1) roszczenia o wynagrodzenie za spełnione czynności,
- 2) roszczenia o zwrot poniesionych wydatków przysługujące osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju,
- 3) roszczenia z tytułu zaliczek udzielonych tym osobom.

Analiza tego przepisu wskazuje, iż pozostałe roszczenia odnoszące się do umowy zlecenia, ale niewymienione przepisem art. 751 pkt 1 k.c., przedawniają się w terminach określonych w art. 118 k.c. Tym samym roszczenie powoda jako dającego zlecenie mogłoby być objęte dwuletnim przedawnieniem tylko wtedy gdyby powód dochodził roszczenia z tytułu zaliczek udzielonych osobom które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju. Tymczasem powód w niniejszej sprawie nie dochodzi zwrotu zaliczek od pozwanego, a domaga się odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez pozwanego zobowiązań wynikających z zawartych umów zlecenia wskazując, iż szkodą w rozumieniu przepisu art. 471 k.c. była wysokość wypłaconego pozwanemu wynagrodzenia przewidzianego z tytułu realizacji obowiązków umownych, które de facto nie były realizowane. Sformułowane przez powoda roszczenie odszkodowawcze nie mieści się zatem w katalogu roszczeń, o których mowa w przepisie art. 751 pkt 1 k.c., gdyż nie stanowi ani roszczenia o wynagrodzenie za spełnione czynności, które jest roszczeniem przyjmującego zlecenie w stosunku do dającego zlecenie, ani nie stanowi roszczenia o zwrot poniesionych wydatków, które również jest roszczeniem przyjmującego zlecenie w stosunku do dającego zlecenie. Nie jest to także roszczenie o zwrot zaliczki gdyż dotyczy odszkodowania.

Tego rodzaju roszczenie podlega zatem przedawnieniu na zasadach ogólnych (art. 118 k.c.). Sąd Rejonowy w sposób bezpodstawny oddalając powództwo z powodu przedawnienia i nie przeprowadzając praktycznie żadnego postępowania dowodowego nie rozpoznał istoty sporawy dlatego też nie rozważając pozostałych zarzutów apelacyjnych na podstawie art. 386§3 k.p.c. należało uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim pozostawiając na podstawie art. 108§ 2 k.p.c. temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za instancję odwoławczą.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe zgodnie z wnioskami stron i oceni zebrany materiał dowodowy oraz zasadność roszczenia powoda.

SSO Dariusz Mizera